Írta: Pató Selam
2011. március 02. szerda, 11:06 - Módosítás: 2011. március 04. péntek, 23:42

Elgondolkodva a jeles napokon, s az ötszáz éves magyarországi romaság hétköznapjain, a mára vészterhes szélsőségességbe átcsapódott feszültségeken, mely a többségi s kisebbségi társadalom közt mindinkább kiéleződik, a problémák gyökerét keresem. Mert meggyőződésem, hogy minden baj csupán tüneti kezelése puszta időhúzás, hitegető látszat, míg a felszín jelenségei mögött tovább zajlanak a konfrontációkat indukáló folyamatok.

Olyan ez, mintha lakásunk vízben állna, s mi megállás nélkül, vödörszámra hordanánk ki azt onnan, mégsem apadna - mert a valódi megoldás az lenne, hogy elzárjuk a csapot, melyből ered. Meglátásom szerint a többségi társadalom is így kezeli a ,,cigánykérdést" (bár a kifejezés elég méltatlan, annak emberi horderejét tekintve, amire utal). Végső következtetésemben a probléma forrása ebben az esetben, a többségi társadalomnak az az irreális elvárása, hogy a kisebbségit a saját képmására formálja át.

Ez a törekvés pedig nélkülözi a természet rendjének reális tudomásulvételét: mert éppúgy, ahogy lehetséges nekem a fenyves-erdőmet beültetnem jó néhány tölggyel, azok és utódaik nem válnak ettől fenyőkké, vagy ahogy lovardámban tarthatok lehetőségeim szerint zebrákat is, azok semennyi generáción át nem fogják ettől elveszíteni a fekete-fehér csíkjaikat, ugyanúgy a legmagasabb rendűnek tartott élőlény, az ember esetében sem várható el, hogy mássá váljon, mint aki! Ez ellent mond a józan észnek! Tudom, hogy olvasóim közül most sokan azzal a szlogennel érvelnének: ,,nem velük van baj, hanem a viselkedésükkel". Amire azzal a kérdéssel tudnék válaszolni, hogy vajon miért állt be erőteljes változás a magatartásban, a viszonyulásban?

Senki nem vitathatja el annak a tényét, hogy akár még néhány évtizeddel ezelőtt is szép harmóniában tudott élni egymás mellet a két nép! (E tárgyban már több hozzászólásom született különböző társadalmi fórumokon, mégsem érzem értelmetlen önismétlésnek:) a

háborúkban a cigányok magyar hazafiakként harcoltak a többségiek oldalán, a munkákból is kivették a tisztességes részüket mindazokon a területeken, melyekben járatosságuk volt. Tudásaikat, ismereteiket kamatoztatni tudták önmaguk és a köz érdekében, amíg a hibás oktatási rendszeren alapuló elvárások azt el nem lehetetlenítették.

Ma is ambiciózus roma fiatalok tíz-, sőt talán százezrei lennének a társadalom aktív fenntartói, ha pl. az OKJ vizsgákat nem kötnék érettségihez, és tágabb lehetőségek volnának teremtve az egyéni tehetségek kibontakozásához. Az ellehetetlenedéshez, kiszolgáltatottsághoz, csaknem kilátástalansághoz, és a megalázó szociális segélyezési rendszerhez vezető utat nem maguknak követték ki a romák, mint ahogy mindazokért a negatív velejárókért sem egyoldalúan okolhatóak, melyeket a megváltozott szabályok indukáltak.

S ide kívánkozik az a borzalmasan igazságtalan tény is, hogy a romákat érintő/sújtó döntéseket általában mindenkor nélkülük hozták, fel sem merült komolyan, hogy az Országgyűlésben reális lenne olyan arányban tevékenykednie roma származású államférfiaknak, amilyen arányú a roma lakosság az országban! Semmi csodálatraméltó és váratlan nem lenne abban, ha a már szinte determináltnak tekinthető kirekesztés és negatív megkülönböztetés, az emberi léthez méltó esélyekből való kisemmizés, végül a többségi és kisebbségi társadalom polgárháborújában csapódna ki.

Ezt megelőzendő lenne nagyon fontos úgy közeledni egymáshoz, hogy a másságot tiszteletben tartsuk, mint adott természeti törvényszerűséget elfogadjuk, és megtanuljuk egymás kultúráját megismerni, azáltal örömmel gazdagodni...

Ennek jegyében szeretném cikkem második felét annak szentelni, hogy a cigányság szép értelemben vett másságáról, életérzéséről írjak -, a fent felsorolt ünnepek apropójából.

(*A cikket hamarosan folytatjuk)*

Cigány nemzetiségi ünnepek, évfordulók:

Március 19. - A Cigányok világnapja. Európa több országában megtartott megemlékezés. Nem hivatalos ünnep, egy tavaszköszöntő hagyományon alapul. ,,Ezen a napon indultak tovább a romák a téli szálláshelyükről vándorolni" - adják magyarázatát. A hivatalos ünnepet, a romák világnapját április 8-án tartják.

(Március 21. - a Rasszizmus elleni világnap (*a cikk szerzőjének kiegészítése)*

Április 8. - A Romák Világnapja. A romák 1971-ben, Londonban rendezték meg első világkongresszusukat, amelyen az Indiából és húsz országból érkezett küldöttek elfogadták a roma nép szimbólumát, zászlaját, mottóját, himnuszát és április 8-át a romák világnapjává nyilvánították. Ekkor folyami szertartásokkal, illetve gyertyagyújtással ünnepelnek a romák a világ mintegy 40 országában, ezzel emlékezve arra, hogy mintegy ezer évvel ezelőtt indultak Indiából máig tartó vándorútjukra.

Április 11. - A magyarországi cigányság hivatalos ünnepe. Az első Országos Cigány Kisebbségi Önkormányzat megalakulásának időpontjára tekintettel az Országos Cigány Önkormányzat 1999-es döntése alapján.

Július 18. - Cigány szolidaritási nap. 1989-ben rendezték meg először Budapesten.

Augusztus 2. - A cigány holokauszt emléknapja. 1944. augusztus 2-áról 3-ára virradóra több mint háromezer cigányt gyilkoltak meg az auschwitzi haláltáborban. (Európai viszonylatban ez a szám 600 ezer! - a lentebbi cikk szerzőjének kiegészítése) Magyarországon ezen az éjszakán virrasztással emlékeznek az áldozatokra.

(Forrás: Cigány Kisebbségi Adatbázis - MR4 Nemzetiségi adó honlapja)